

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Rozgrywka trzech

(w) Przyszliśmy się do tego, że inicjatywa we wszelkich grach międzynarodowych wychodziła od Anglii. Niezwykle zdolni angielscy agenci, w rodzaju płk. Lawrence'a, wywołali w różnych częściach świata niespodziewane ruchy polityczne, a we wszelkich większych zatargach doświadczono oko zauważyć mogło ślad angielskiej dłoni. W roku bieżącym ujawniła się pod tym względem niezauważalna, ale niezwykle ważna przemiana.

Inicjatywa w wielkich grach światowych przeszła do rąk dwu nowych imperjalizmów — włoskiego i japońskiego. Włochy rozpoczęły marsz w głąb Afryki wschodniej, Japoni w głąb Azji. Anglia użyła swoich starych metod, w postaci ataku oskrzydłającego: W Grecji nastąpił przewrót monarchistyczny, który wprowadził na tron oddanego Anglii króla Jerzego, a odsunął całkowicie od władzy wiernego Włochom Wenizelosa. W Azji rząd chiński zerwał z walutą srebrną, na której opierała się przewaga japońska w Państwie Środka, i przeszedł na walutę papierową, zdevaluowaną i związaną z angielskim funtem.

Z niespodziewaną szybkością, jakby w odpowiedzi na te posunięcia, uderzyli w Anglię dwaj cioci. W Egipcie wybuchły zaburzenia nacjonalistyczne przeciwko W. Brytanii, a w Chinach północnych powstało nowe autonomiczne państwo ze stolicą w Pekinie, które wiązało się gospodarczo bardzo ściśle z Japonią.

Świat jest dziś widowiskiem niezwykle interesującej rozgrywki trzech. Stary imperjalizm angielski walczy z młodymi imperjalizmami, japońskim na Oceanie Spokojnym i włoskim na Morzu Śródziemnym. W tej walce znalazł się nagle w defensywie.

Ulotka zniesławiająca pamięć ś. p. Grotkowskiego wywołała zajścia antyżydowskie

Dziś rano pojawiły się na wszystkich uczelniach Warszawy ulotki, szkalujące pamięć ś. p. Grotkowskiego. Na wszystkich wyższych uczelniach doszło z tego powodu do starć, co pociągnęło za sobą zawieszenie wykładow na Uniwersytecie, S. G. G. W. i S. G. H.

Najgwałtowniejsze zajścia miały miejsce na S. G. H., gdzie pobici byli m. in. Borenstein, Boruch Bar, Goldstein i inni. Manifestanci rozbili również szafkę żydowskich studentów S. G. H. Na S. G. G. W. rektor ogłosił zamknięcie sal. Studenci zorganizowali pochód przez ul. Marszałkowską. Po drodze wybito szybę w żydowskim sklepie jubilerskim S. Feldsteina.

Na Uniwersytecie rozruchy trwały tak długo, aż usunięto wszystkich żydów, poczem młodzież zorganizowała pochód i o godz. 13-tej wybiła szyby w redakcji „I.K.C.” na Krakowskim Przedmieściu. Również doszło do zajść na terenie Politechniki, gdzie, jak wiadomo, od paru dni wykłady są zawieszone.

Potężny akt oskarżenia, zawarty na przeszło stu stronach drukowanej książki, czytany jest dalej na sali sądowej. Na zmianę czytają dokument trzej sędziowie.

Oskarżeni Ukraińcy zachowują się pod jednym względem jednolicie: naogół nie słuchają. Może tylko jeden stale milczący Kłyny-

szyn słyszy coś niecoś.

Jedni siedzą pochyleni, pochmurniali, wodząc tępych wzrokiem dookoła, inni są ożywieni i prowadzą rozmowy, jak np. Karpowicz, stale porozumiewający się z adwokatem Szlapakiem. Hnatkowska i jej „narzeczony”, Lebed, zachowują się swobodnie. Z twarzy młodej Ukrainki niemal nie

schodzi uśmiech, tak że chwilami zdaje się, iż ta wesołość jest sztuczna.

Spółród oskarżonych najmniej przyjemnie przedstawia się tuż bojowej konspiracji ukraińskiej, Bandera. Siedzi on nieporuszenie, błędi oczkami po sali, na twarzy szczupłej nerwowej, przypominającej twarz degenerata, od czasu do czasu przemyka raz chytły, liś wyraz, to znowu pełne jadu spojzenie. Z innymi oskarżonymi prawie się nie komunikuje, na ławie podsądnych siedzi jakby od-

osobniony i tylko czasami można dostrzec, iż do tej pory nie opuściło go poczucie władzy nad współoskarżonymi, na których spogląda z wyższością.

Monotonne tony aktu oskarżenia, skonstruowanego zresztą w sposób bardzo jasny i przejrzysty, przyluszcza czasami szept spiskowców na ławie oskarżonych albo kaszel kogoś z publiczności.

Na str. 3-ej podajemy odczytany wczoraj dalszy ciąg aktu oskarżenia.

Oskarżeni spiskowcy nie słuchają aktu oskarżenia

Mrozy w Polsce

Rzeki już zamarzają

SLONIM, 19. 11. (PAT.). Wskutek silnego obniżenia się temperatury (6—8 stopni poniżej zera), niektóre rzeki w powiecie zamarzły. Również starorzeczce

Szczary w Słonimie jest już w okowach lodowych.

Kanałem rzeki Szczary i łożyskiem właściwej rzeki płynie już kra w dużej ilości.

Kobiety znikną

z nocnych barów stolicy

W związku z wprowadzeniem ograniczeń w pracy nocnej kobiet w przemyśle gastronomiczno-restauracyjnym, zakazane ma być całkowicie zatrudnianie kobiet przy sprzedaży nocnej napojów alkoholowych w przedsiębiorstwach, gdzie konsumcja odbywa się na miejscu. Wyjątek uczyniony będzie jedynie dla bufetów na

dworcach kolejowych i t. zw. barów automatów. W ten sposób zniknie rozpowszechniony zawód t. zw. „bar-damy”.

Rozporządzenie Ministerstwa Opieki Społecznej w tej mierze stosowane ma być w całej rozciągłości, a na przedsiębiorców naruszających zakaz nakładane będą grzywny.

Nowe pertraktacje z Boussac'iem

O sprzedaż akcji Żyrardowa

W dniu jutrzejszym, w czwartek, 21 b. m., przyjechać ma do Warszawy pełnomocnik concernu Boussaca, dyr. Georges Lenormand, który już kilkakrotnie bawił w Polsce w związku z zamierzoną przez akcjonariuszy fran-

cuskich sprzedaż pakietu większości akcyj Żyrardowa.

Sprawa wykupu Żyrardowa z rąk obcych jest znów aktualna. Prowadzone są w tej mierze pertraktacje pomiędzy większymi bankami w Warszawie.

Radykalne zmiany na Dalekim Wschodzie Dziś nastąpi rozbiór Chin

Japonia zagarnia 5 prowincji północnych

LONDYN, 19.11. (Tel. wł.). — Wieści napływające z Dalekiego Wschodu budzą w Londynie żywy niepokój. Jutro ma nastąpić ogłoszenie federacji pięciu prowincji: Hopei, Senian, Czahar, Szantung i Szansi. Szczegóły dotyczące spraw finansowych są zdecydowane zaledwie w ogólnych zarysach. Przewiduje się zachowanie w teorii suwerenności Chin, ale wszelkie stosunki administracyjne z rządem nankińskim będą zerwane.

Dochody z pięciu sfederowanych prowincji, wpływające dotychczas do skarbu nankińskiego, będą obecnie odane do dyspozycji komitetu autonomicznego, który m. in. ma stworzyć specjalny fundusz dla zagwarantowania spłaty długów zagranicznych.

Stosunki z Kuomintangiem będą zerwane całkowicie. Powstał też specjalny komitet antykomunistyczny, który ma współpracować z zarządem zjednoczo-

nych prowincji. Chiński sztandar narodowy będzie zachowany. W związku z zapowiedzianymi uroczystościami, w miastach chińskich odbywają się przygotowania do ogłoszenia federacji.

PARYŻ, 19.11. (Tel. wł.). — Prasa paryska komentuje obszerne wypadki w Chinach północnych, zaznaczając, że wytworzyła się sytuacja wręcz paradoksalna. Mała Japonia opanowała już terytorium przewyższające 16 razy powierzchnię wysp japońskich. Rozkład Chin postępuje szybko naprzód, a Sowiety zrygnęły moralnie z interwencji, zrzekając się kolei wschodnio-chińskiej.

Według prasy francuskiej, anarchja, w której są pogrążone Chiny, będzie trwała jeszcze czas dłuższy. Zachodzące zmiany dotkną przede wszystkim Anglię, której głównym błędem było zerwanie sojuszu z Japonią dla dogodzenia Stanom Zjednoczonym. Obecnie wpływy angielskie w Chinach coraz bardziej maleją.

„Oeuvre” podkreśla, że Chiny nie zamierzają odwoływać się do Ligi Narodów, która zresztą w sporze japońsko-chińskim okazała się dotychczas bezsilna. W dług „Oeuvre”, podobnie Chir przez Japonię znacznie wkrótce zagrażać interesom angielskim.

„Le Journal” jest zdania, iż Nankin będzie się starał uniknąć zatargu z Japonią, ponieważ jest rozdarty walkami wewnętrznymi, ma dość kłopotów z komunizmem i pozostaje w złych stosunkach z rządem południowo-chińskim w Tonkinie.

SZANGHAI, 19.11. (PAT.). — Marszałek Tuan - Czi - Ju, były szef rządu pekińskiego w roku 1924—25, mieszkający obecnie w Szanghaju, odrzucił propozycję grupy polityków projapońskich, którzy zwrócili się doń z prośbą, by stanął na czele nowego rządu Chin północnych.

PEKIN, 19. 11. (PAT.). Ze źródeł międzynarodowych informują, że japoński generał Doihara wystosował ultimatum do lokalnych władz wojskowych Chin północnych, żądając, by najpóźniej w środę wyraziły swą zgodę na projekt nowej organizacji Chin północnych. Wobec tego, że wojska japońskie są zgromadzone przy Murze Chińskim i grożą zajęciem prowincji Hopei, nie ulega wątpliwości, iż odpowiedź będzie przychylna.

Stan Wyjątkowy za Olzą

ma być wkrótce zniesiony

MORAWSKA OSTRAWA, 19. 11. (PAT.). Trwający od szeregu tygodni stan wyjątkowy w powiecie cieszyńskim na Śląsku za Olzą, poza ograniczeniem swobody jednostek, spowodował również znaczne trudności natury gospodarczej. Delegacja obywateli czeskich zwróciła się do starosty powiatowego z żądaniem zniesienia stanu wyjątkowego, tłumacząc, że życie gospodarcze ponosi wskutek stanu wyjątkowego wielkie straty. Także pod innymi

wzglądami, zaprowadzony dla celów politycznych stan wyjątkowy stwarza dla ludności Śląska niezwykle trudności.

Starosta oświadczył delegacji ludności czeskiej, że przedstawi prośbę tę władzom i, że zniesienie stanu wyjątkowego w tym powiecie jest kwestią krótkiego czasu.

Przedstawiciele ludności polskiej, w delegacji do starosty o zniesienie stanu wyjątkowego, udziału nie wzięli.

Pod hasłem zrzucenia jarzma brytyjskiego Ponowne rozruchy antyangielskie w Egipcie

LONDYN, 19.11. (PAT.). — W Kairze doszło ponownie do antyangielskich wystąpień studentów egipskich. Policja konna szarżowała na tłum zebrany przed gmachem jednego z pism radykalnych, przyczem kilku studentów zostało rannych.

Policja przedsięwzięła wszelkie środki ostrożności w związku z przygotowywanym „marchem po chodem”, podczas pogrzebu studenta, zabitego w czasie ostatnich rozruchów. Plac Opery został obsadzony przez 600 policjantów, wyposażonych w stalowe hełmy, ciężkie palki i tarcze.

Na wiadomość, że drugi ranny student zmarł w szpitalu setki studentów zgromadziły się przed szpitalem, gdzie doszło do ponownego starcia z policją. W mieście odbywają się liczne zebrania studentów, którzy składają uroczyste przyrzeczenia „walczyć na śmierć i życie o wyzwoleniu Egiptu spod jarzma brytyjskiego”.

W Aleksandrii głównymi ulicami miasta przeciągnęły pochody studentów, którzy wznosili okrzyki „przez z Hoarem! Chcemy Sudanu!”.

KAIR, 18. 11. (PAT.). W mieście panuje jeszcze nastroj n. prężenia. Autobusy angielskiej linii komunikacyjnej zarzucono dziś

kamieniami. Przed domem ludowym odbyło się burzliwe zgromadzenie włościan. Z balkonu przemawiała do zgromadzonych wdowa po zmarłym przywódcy Wafdu Zaghlul - paszy.

Będzie tańszy węgiel i cukier

Dziś popołudniu odbędzie się posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów, na którym omawiana będzie sprawa obniżki taryf kolejowych oraz karteli. Jak się dowiadujemy, w ciągu najbliższych dni odbyć się mają konferencje rządu z przedstawicielami wielkiego przemysłu, a niezależnie od prac komisji ankieto-

wej, która bada warunki w wielkim przemyśle, rząd domagać się będzie, aby reprezentanci karteli z własnej inicjatywy obniżyli ceny swoich wyrobów.

Jak słychać, w pierwszym rządzie obniżone będą ceny cukru i węgla. Obniżka ceny węgla ma dochodzić 20 proc.

Arcybiskupi włoscy

przeciwko stosowaniu sankcji

RZYM, 19. 11. (ATE.). Arcybiskupi Messyni i Brindisi ogłosili listy pasterskie, potępiające sankcje. Arcybiskup Brindisi, nawołując wiernych do zwiększonych ofiar na rzecz państwa, podkreślał w swym liście pasterskim, że sankcje przeciwko Włochom były podyktowane przez zimny egoizm wbrew podstawowym zasadom sprawiedliwości i równości.

„Oddamy ojczyźnie złoto — mówi list pasterski — aby ułatwić jej poniesienie olbrzymich kosztów, związanych z przedsięwzięciem dziełem, którego celem jest ucywilizowanie kraju, gdzie dotychczas panuje niewolnictwo

i barbarzyństwo. W ten sposób naśladowujemy dawnych Rzymian, którzy wszystko potrafili poświęcić dla ojczyzny”.

Również arcybiskup Messyni nawołuje swoich diecezjan do ofiar na rzecz państwa, do których przede wszystkim powołana jest Messyna, miasto wielokrotnie burzone trzęsieniem ziemi i wielokrotnie przy pomocy państwa odbudowywane. W zakończeniu list pasterski arcybiskupa Messyni zwraca się do wiernych, by moralną podstawą udaremnień zamach na najżywniejsze interesy Włoch, tego kraju, który jest kręglej kultury łacińskiej.

Król grecki

we Florencji i w Rzymie

RZYM, 19.11. (PAT.). Wczoraj przybył do Florencji król grecki Jerzy w towarzystwie brata ks. Pawła oraz członków misji włoskiej. Król Jerzy uda się następnie do Rzymu, gdzie będzie przyjęty przez króla Wiktora Emanuela oraz spotka się z Mussolinim.

Samobójstwo ucznia

Runął z 3-go piętra na bruk

Dzisiaj około godz. 2 popołudniu w gimnazjum koedukacyjnym przy ul. Marszałkowskiej 31 zdarzył się tragiczny wypadek zamachu samobójczego, popełnionego przez małoletniego Wojciecha Rutkowskiego, syna urzędnika Państw. Banku Rolnego, zamieszkałego przy ul. Polnej 52.

Nie ustalono jeszcze, z jakich powodów 13-letni Wojciech Rutkowski uciekł z klasy wyskoczył z okna 3 piętra na bruk podwórza. Zaalarmowano lekarza, który stwierdził silny wstrząs mózgu, złamanie obydwu nóg i ogólne obrażenia. Po udzieleniu chłopcu pierwszej pomocy przez lekarza

bie 12. Wśród opatrzonych są: Samuel Halicz (Ś-to Jerska 28) i Aleksander Pasternak (Nalewki 13).

W tej chwili w 4 głównych uczelniach akademickich Warszawy z dniem wczorajszym nauka przestała się odbywać.